

ERIK BERN "TRANZAKT TAHLILI"NING TIBBIYOTDAGI AHAMIYATI

Rahimova Rohatoy Boysoatovna

TTA "Pedagogika va psixologiya" kafedrasida o'qituvchisi

Turg'unboyeva Sevara shuhratjon qizi

TTA "1-davolash ishi" yo'nalishi 2-kurs talabasi

Mamajonova Asalxon Nozimjon qizi

TTA "1-davolash ishi" yo'nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola Erik Bern tomonidan ishlab chiqilgan ijtimoiy o'zaro ta'sirlarning psixoanalitik nazariyasi bo'lgan Transaction Analysis (TA) ning tibbiyot sohasidagi ahamiyatini o'rganadi. Maqolada tibbiyot xodimlari o'rtasidagi aloqa va hamkorlikni yaxshilash, shuningdek, bemorlarning hissiy va psixologik ehtiyojlarini yaxshiroq tushunish uchun TAdan qanday foydalanish mumkinligi muhokama qilinadi. Ijtimoiy tranzaktsiyalarni tahlil qilish orqali sog'liqni saqlash mutaxassislari o'zlarining yondashuvlarini ko'proq shaxsiylashtirilgan yordam ko'rsatishga moslashtirishlari mumkin, bu esa bemorning natijalarini yaxshilashga va sog'liqni saqlash xodimlari o'rtasida charchash xavfini kamaytirishga olib keladi. Maqolada, shuningdek, sog'liqni saqlash sohasidagi xilma-xillik va madaniy sezgirlik bilan bog'liq muammolarni hal qilishda TA salohiyati ta'kidlangan. Umuman olganda, maqola zamonaviy tibbiyotda TA ning ahamiyati haqida ishonchli dalil keltiradi va uning ushbu sohani yanada rivojlantirish imkoniyatlarini ta'kidlaydi.

Аннотация: В этой статье исследуется важность транзактного анализа (ТА), психоаналитической теории социальных взаимодействий, разработанной Эриком Берном, в области медицины. В статье обсуждается, как можно использовать ТА для улучшения общения и сотрудничества между медицинскими работниками, а также для лучшего понимания эмоциональных и психологических потребностей пациентов. Анализируя социальные транзакции, медицинские работники могут адаптировать свой подход к оказанию более персонализированной помощи, что приводит к улучшению результатов лечения пациентов и снижению риска эмоционального выгорания среди медицинских работников. В статье также подчеркивается потенциал ТА для решения проблем, связанных с разнообразием и культурной чувствительностью в здравоохранении. В целом, статья представляет собой убедительный аргумент в пользу важности ТА в современной медицине и подчеркивает ее потенциал для дальнейшего развития в этой области.

Annotation: This article explores the importance of Transactional Analysis (TA), a psychoanalytic theory of social interactions developed by Eric Berne, in the field of medicine. The article discusses how TA can be used to improve communication and collaboration between healthcare professionals, as well as to better understand the

emotional and psychological needs of patients. By analyzing social transactions, healthcare professionals can tailor their approach to provide more personalized care, leading to improved patient outcomes and reduced risk of burnout among healthcare professionals. The article also highlights the potential of TA to address issues related to diversity and cultural sensitivity in healthcare. Overall, the article provides a compelling argument for the importance of TA in modern medicine and highlights its potential for further development in the field.

Erik Bernning tranzaksion tahlil nazariyasi tibbiyotda ham muhim ahamiyatga ega nazariya sanaladi. Erik Bern Kanadada tug'ilgan psixiatr bo'lib, u ijtimoiy o'zaro ta'sirlarning psixoanalitik nazariyasi bo'lgan Transaction Analysis (TA) ni ishlab chiqdi. Bern insonning xulq-atvorini ijtimoiy operatsiyalarni tahlil qilish orqali tushunish mumkin, deb hisoblardi va bu operatsiyalarni o'rganish orqali odamlar o'zlarining hissiy va psixologik holatini, shuningdek, boshqalarni yaxshiroq tushunishlari mumkin.

Bernning ishi ko'plab sohalarga, jumladan, tibbiyotga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Ushbu maqolada biz tibbiyotda tranzaksion tahlilning ahamiyatini va uning zamonaviy sog'liqni saqlashni rivojlantirishga qanday hissa qo'shganini o'rganamiz.

Bemor va shifokor o'zaro munosabatlarini tushunish

Tibbiyotda TAning asosiy qo'llanilishidan biri bemorlar va shifokorlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni tushunishdir. Bern odamlar o'rtasidagi muloqotni uchta alohida komponentga bo'lish mumkin, deb hisoblardi: ota-ona, kattalar va bola. Ushbu komponentlarning har biri turli xil psixologik va hissiy javoblar to'plamini ifodalaydi va odamlarning bir-biri bilan muloqot qilish usullariga ta'sir qilishi mumkin.

Tibbiy kontekstda bu shifokorning bemor bilan muloqot qilish usuli bemorning hissiy va psixologik farovonligiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkinligini anglatadi. TA yordamida ushbu o'zaro ta'sirlarni tahlil qilish orqali shifokorlar o'z bemorlarining ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishlari va ushbu ehtiyojlarni qondirish uchun yondashuvlarini moslashtirishlari mumkin.

Misol uchun, agar bemor bolalarga xos xatti-harakatlarni namoyon qilsa, shifokor ko'proq tarbiyalovchi va qo'llab-quvvatlovchi yondashuvni qo'llashi kerak bo'lishi mumkin. Shu bilan bir qatorda, agar bemor kattalarnikiga o'xshash xatti-harakatni namoyon qilsa, shifokor yanada vakolatli va tizimli yondashuvni qo'llashi mumkin.

Sog'liqni saqlash mutaxassislari o'rtasidagi aloqani yaxshilash

Shifokorlar va bemorlar o'rtasidagi aloqani yaxshilashdan tashqari, TA tibbiyot xodimlari o'rtasidagi aloqani yaxshilash uchun ham ishlatilishi mumkin. Bu, ayniqsa, bir nechta tibbiyot mutaxassislari bemorga yordam ko'rsatish uchun birgalikda ishlayotgan sharoitlarda juda muhimdir.

Tibbiyot xodimlari o'rtasidagi ijtimoiy operatsiyalarni tahlil qilish orqali aloqa uzilishlari sodir bo'lgan hududlarni aniqlash mumkin. Bu ushbu buzilishlarning asosiy

sabablarini aniqlashga yordam beradi va jamoa a'zolari o'rtasidagi aloqa va hamkorlikni yaxshilash strategiyalarini ishlab chiqadi.

Misol uchun, agar hamshira shifokorlar bilan muloqotda bolalarga xos bo'lgan xatti-harakatlarni doimiy ravishda namoyon qilsa, hamshiraga kattalarga o'xshash muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam berish uchun qo'shimcha trening yoki yordam ko'rsatish kerak bo'lishi mumkin.

Bemorlarga yordam ko'rsatishni kuchaytirish

Oxir oqibat, tibbiyotda TA dan foydalanish bemorlar, shifokorlar va boshqa sog'liqni saqlash xodimlari o'rtasidagi aloqani yaxshilash orqali bemorlarga yordam ko'rsatishni yaxshilashga yordam beradi. Bemorlarning hissiy va psixologik ehtiyojlarini yaxshiroq tushunib, shifokorlar shaxsiylashtirilgan yordam ko'rsatish uchun o'z yondashuvlarini moslashtirishlari mumkin.

Bu bemorning natijalariga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin, chunki o'zlarining hissiy va psixologik ehtiyojlari qondirilayotganini his qiladigan bemorlar o'zlarining g'amxo'rlikidan qoniqish hosil qiladi va tavsiya etilgan muolajalarga ko'proq rioya qilishadi.

Erik Bernning tranzaksiya tahlili tibbiyot xodimlari va bemorlar o'rtasidagi aloqa va tushunishni yaxshilashda muhim rol o'ynadi. Ijtimoiy operatsiyalarni tahlil qilish orqali sog'liqni saqlash xodimlari o'z bemorlarining hissiy va psixologik ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishlari va ko'proq shaxsiylashtirilgan yordam ko'rsatishlari mumkin. Tibbiyot rivojlanishda davom etar ekan, TA dan foydalanish tibbiyot xodimlariga bemorlarning ehtiyojlarini qondirishda yordam berishda muhimroq bo'lishi mumkin.

Bemorlarga yordam ko'rsatishni yaxshilashdan tashqari, tibbiyotda TA dan foydalanish sog'liqni saqlash xodimlarining umumiy farovonligiga ham hissa qo'shishi mumkin. Sog'liqni saqlash sohasi mutaxassislari ko'pincha ish talablari tufayli yuqori darajadagi stress va charchashga duch kelishadi. Jamoa a'zolari o'rtasidagi aloqa va hamkorlikni yaxshilash orqali TA yanada qo'llab-quvvatlovchi va ijobiy ish muhitini yaratishga yordam beradi va charchash xavfini kamaytiradi.

Bundan tashqari, TA dan foydalanish tibbiyot xodimlariga shaxsiy va kasbiy o'sish uchun muhim bo'lgan o'zini o'zi anglashni yaxshilashga yordam beradi. O'zlarining hissiy va psixologik holatini tushungan holda, sog'liqni saqlash xodimlari qo'shimcha yordam yoki rivojlanishga muhtoj bo'lishi mumkin bo'lgan sohalarni aniqlashlari va o'z malakalari va qobiliyatlarini yaxshilash uchun harakat qilishlari mumkin.

Nihoyat, tibbiyotda TA dan foydalanish xilma-xillik va madaniy sezgirlik bilan bog'liq muammolarni hal qilishda ham samarali ekanligi ko'rsatildi. Ijtimoiy tranzaksiyalarga madaniy va ijtimoiy omillar ta'sir qilish usullarini tushungan holda, sog'liqni saqlash mutaxassislari madaniy jihatdan sezgir yordam ko'rsatish va turli kelib chiqishi bo'lgan bemorlar bilan samarali ishlash strategiyalarini ishlab chiqishlari mumkin.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Erik Bernning tranzaksiya tahlili tibbiyot sohasiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi, bemorlarga yordam ko'rsatishni yaxshilashga, sog'liqni saqlash mutaxassislari o'rtasidagi aloqa va hamkorlikni yaxshilashga va umumiy farovonlikni

oshirishga hissa qo'shdi. Sog'liqni saqlash rivojlanishda davom etar ekan, TA dan foydalanish tibbiyot xodimlariga bemorlarning murakkab hissiy va psixologik ehtiyojlarini qondirishda yordam berishda yanada muhimroq bo'lishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Bern, E. (1961). Transaksion tahlil: Guruh terapiyasining yangi va samarali usuli. *American Journal of Psychotherapy*, 15(2), 191-199.
2. Bern, E. (1964). Odamlar o'ynaydigan o'yinlar: insoniy munosabatlar psixologiyasi. Ballantin kitoblar.
3. Bern, E. (1975). Salomdan keyin nima deysiz? Inson taqdiri psixologiyasi. Bantam kitoblar.
4. Fouli, A. (1991). Tibbiyotda tranzaksiya tahlili: qisqacha sharh. *Kanada tibbiyot assotsiatsiyasi jurnali*, 144 (11), 1457-1460.
5. Grossoehme, D. H. va Ragsdale, J. R. (2014). Transaksion tahlil va tibbiy ta'lim. *Tibbiyotdagi xalqaro psixiatriya jurnali*, 47 (4), 329-338.
6. Leitner, L. M. va Leitner, S. F. (2016). Shifokor-bemor munosabatlari: Transaksiyaviy tahlil istiqboli. *Zamonaviy psixoterapiya jurnali*, 46 (4), 211-216.
7. Potter, L. (2018). Transaksiyaviy tahlil: Sog'liqni saqlashda aloqani yaxshilash vositasi. *Kasalxona ma'muriyati jurnali*, 7(2), 1-6.
8. Shtayner, C. (1971). Odamlar yashaydigan skriptlar: Hayotiy skriptlarning tranzaksiyaviy tahlili. Grove Press.